

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Asan/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 6819200255
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6819200255.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu: E. Z., E. W. XXX, S., proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Krajský dopravný inšpektorát, Ul. 9. mája 1, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-32-002/2018 zo dňa 31. decembra 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sa/3/2019-67 zo dňa 07. mája 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sa/3/2019-67 zo dňa 07. mája 2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-32-002/2018 zo dňa 31.12.2018 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 a § 169 SSP.

2. Krajský súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Revúcej (ďalej len „prvostupňový orgán“) č. ORPZ-RA-OPDP62-22/2018-Sk z 21.05.2018 bol žalobca ako obvinený z priestupku uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), nakoľko porušil § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“). Podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 400 € a tiež sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov, pričom zákaz činnosti sa počíta odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

3. Na základe odvolania žalobcu žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-BB-KDI2-17-002/2018 zo dňa 25.07.2018 prvostupňové rozhodnutie zrušil a vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu formálnych chýb predvolania žalobcu na ústne pojednávanie dňa 21.05.2018 a z dôvodu nedostatočného odôvodnenia uloženej sankcie.

4. Po ústnom prejednaní priestupku dňa 09.10.2018 bol žalobca rozhodnutím o priestupku č. ORPZ-RA-OPDP62-22/2018-SK zo dňa 09.10.2018 uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch, nakoľko porušil § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. na tom skutkovom základe, že dňa 06.02.2018 v čase o 17:30 hod. viedol ako vodič jazdnú súpravu zloženú z osobného motorového vozidla zn. Q. S., ev. č. S. XXX I. a privesu nákladného špeciálneho zn. R. U., ev. č. S. XXX Y. po ceste II. triedy č. 532 na ulici M. R. Štefánika v obci Revúca, kde bol pri čerpacej stanici GAS zastavený a kontrolovaný policajtom Okresného dopravného inšpektorátu, odboru poriadkovej a dopravnej polície ORPZ v Revúcej, kde počas kontroly bolo zistené, že viedol jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., ktorej najväčšia prípustná celková hmotnosť presahovala 3.500 kg a nepresahovala 4.250 kg, pričom takáto jazdná súprava môže byť vedená držiteľom vodičského oprávnenia skupiny B s príslušným harmonizovaným kódom, ktorý možno udeliť, len ak absolvoval osobitný výcvik v autoškole, alebo zložil osobitnú skúšku z vedenia motorového vozidla, a teda je zrejmé, že viedol vyššie uvedenú jazdnú súpravu s vodičským oprávnením skupiny B, ale bez príslušného harmonizovaného kódu, ktorý by ho oprávňoval viesť takúto jazdnú súpravu. Podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 300 € a tiež sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov, pričom zákaz činnosti sa počíta odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“). Pri určení druhu a výmery uložených sankcií prvostupňový orgán uviedol, že prihliadal na závažnosť priestupku, že sa jedná o závažný priestupok, pričom závažnosť (spoločenská nebezpečnosť) tohto konania je nízka. Ďalej na spôsob následku, mieru zavinenia, pohnútky, osobu páchatel'a a okolnosti, za ktorých bol skutok spáchaný, pričom správny orgán bral v úvahu subjektívne a objektívne okolnosti, ktoré závažnosť priestupku znižujú alebo zvyšujú, ako aj mieru zavinenia obvineného, kde poľahčujúco vzal do úvahy skutočnosť, že svoj skutok na ústnom pojednávaní oľutoval, spôsob spáchania, že vodič viedol po ceste II. triedy v obciach jazdnú súpravu, ktorej najväčšia prípustná hmotnosť presahovala 3.500 kg ale nepresahovala 4.250 kg, pričom takáto jazdná súprava môže byť vedená len držiteľom oprávnenia skupiny B, pričom o takejto povinnosti nevedel. Prihliadol na to, že v čase vedenia tejto jazdnej súpravy sa zaoberal svojou náplňou práce, starostlivosťou o dobytok, ktorá je jeho živobytím a taktiež, že jeho konaním nevznikla žiadna škoda na cudzom majetku, resp. zdraví, ako aj na to, že vedením vyššie uvedenej jazdnej súpravy neohrozil plynulosť ani bezpečnosť cestnej premávky. Prvostupňový orgán zohľadnil, že túto jazdnú súpravu viedol len krátky úsek a po krátkom čase, teda priestupok nepáchal dlhšiu dobu. Vzbral do úvahy tiež to, že za sledované obdobie posledných piatich rokov sa žalobca 9 x dopustil priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, no tieto neboli spáchané závažným spôsobom. Po zhodnotení všetkých skutočností dospel k záveru, že uložené sankcie sú vzhľadom k nízkej spoločenskej nebezpečnosti, ako aj k vyššie uvedenému primerané, nakoľko boli uložené v spodnej možnej hranici za spáchaný priestupok a budú v dostatočne preventívne a výchovno-preventívne pôsobiť na osobu žalobcu, aby sa v budúcnosti nedopúšťal protiprávneho konania naplňajúceho pojmové znaky priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Zákaz činnosti bolo možné uložiť za tento priestupok, nakoľko ide o činnosť, na ktorú treba povolenie alebo súhlas štátneho orgánu a páchatel' (žalobca) spáchal priestupok touto činnosťou, pričom tento bol uložený v spodnej možnej hranici za spáchaný priestupok.

5. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že o porušení predpisov v tom čase nemal vedomosť, pretože nevedel, že na vedenie takejto jazdnej súpravy potrebuje vodičské oprávnenie skupiny BE, na základe čoho absolvoval v autoškole odborný výcvik úspešne a získal vodičské oprávnenie skupiny BE. Uviedol, že uloženie sankcie bude mať pre neho likvidačný charakter, nakoľko je samostatne hospodáriaci roľník a náplňou jeho práce je obhospodarovanie pôdy a chov hovädzieho dobytku, ktorú prácu vykonáva sám. Býva v E. W. a každý deň dochádza na farmu na okraji obce S. A.. Sankcia je v rozpore so zásadou proporcionality, t. j. primeranosti správneho trestania a je zjavne neprimeraná závažnosti skutku a osobe páchatel'a. Žiadal, aby žalovaný od uloženej sankcie

upustil, pretože táto sankcia má pre neho likvidačný charakter.

6. Žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-BB-KDI2-32-002/2018 zo dňa 31.12.2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol. Žalovaný dospel k záveru, že vykonané dokazovanie postačuje na vyvodenie odôvodneného záveru o naplnení skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch. Nevedomosť žalobcu o tom, že svojím postupom alebo konaním porušuje zákon považoval za irelevantnú, pretože na naplnenie skutkovej podstaty priestupku stačí zavinenie z nedbanlivosti. Podľa názoru žalovaného prvostupňový orgán postupoval v súlade s § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom prihliadal na závažnosť priestupku, na spoločenskú nebezpečnosť tohto konania, na spôsob, následky, mieru zavinenia, pohnútky, osobu páchatel'a, ako aj okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný, pričom bral v úvahu subjektívne a objektívne okolnosti, ktoré závažnosť priestupku znižujú alebo zvyšujú. Žalovaný dospel k záveru, že uložené sankcie sú v súlade s požiadavkami individuálnej prevencie a sú v súlade s požiadavkami generálnej prevencie. K námietke likvidačného charakteru uloženej sankcie zákazu činnosti žalovaný uviedol, že sankcia pokuty ako aj sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov bola uložená v minimálnej výške novej sadzby za postihnutelný priestupok, preto nemohol zohľadniť námietky žalobcu uvedené v odvolaní.

7. Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie (v spojení s prvostupňovým rozhodnutím) nebolo vydané v súlade so zákonom.

8. K námietke žalobu, že sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorá mu bola uložená je neprimeraná závažnosti skutku a osobe páchatel'a, je nespravodlivá, pretože je preňho, ako samostatne hospodáriaceho roľníka likvidačná, krajský súd uviedol, že z platnej právnej úpravy a z nesporne zisteného skutočného stavu veci vyplýva, že oprávnenie uložiť sankciu zákazu činnosti si žalovaný vyložil nesprávne, pretože sa stotožnil so závermi prvostupňového orgánu, ktorý ho interpretoval a aplikoval širšie než zodpovedá jeho právnomu obsahu.

9. Krajský súd uviedol, že na ukládanie trestov a sankcií všeobecne platí právnym poriadkom rešpektovaná zásada nulla poena sine lege, vyjadrujúca zásadnú požiadavku na uplatňovanie rozhodovacej právomoci orgánov verejnej moci ukladať tresty a sankcie jedine zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom. Uloženie sankcie zákazu činnosti uplatneným spôsobom nezodpovedalo zistenému skutkovému stavu veci a teda bolo neprimerané okolnostiam prípadu, pretože spôsobilo žalobcovi väčšiu ujmu na jeho subjektívnych právach, než predpokladá zákon. K výkladu práva krajský súd poukázal na závery Ústavného súdu SR v náleze č. III. ÚS 72/2010 z 04.05.2010.

10. Krajský súd uviedol, že z ust. § 14 ods. 1 zákona o priestupkoch zreteľne plynie, že popri splnení ostatných podmienok na uloženie sankcie zákazu činnosti je potrebné pri jej uložení skúmať aj to, či páchatel' spáchal priestupok postihovanou činnosťou alebo alternatívne len v súvislosti s ňou. Krajský súd dospel k záveru, že prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi uložená sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všeobecne, pričom niet pochýb o tom, že žalobca nespáchal priestupok vedením motorového vozidla (na vedenie motorového vozidla vodičské oprávnenie mal), ale vedením jazdnej súpravy podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., pozostávajúcej síce z motorového vozidla, ale aj z prívěsu nákladného špeciálneho, na vedenie ktorej jazdnej súpravy sa vyžadovalo ďalšie vodičské oprávnenie.

11. Krajský súd konštatoval, že zo skutkového zistenia je zrejma disproporcia uloženej sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všeobecne so špecifickou činnosťou, ktorou bol priestupok spáchaný. Správne a v súlade so zákonom mohla byť žalobcovi za vedenie jazdnej súpravy bez príslušného vodičského oprávnenia (vodičského oprávnenia skupiny B s príslušným harmonizovaným kódom alebo vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny BE) spolu so sankciou pokuty uložená iba sankcia zákazu činnosti viesť jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., neoprávneným vedením ktorej žalobca spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej

premávky. Vedenie motorového vozidla bolo podľa názoru krajského súdu nepochybne činnosťou súvisiacou s činnosťou, ktorou bol priestupok spáchaný. Z ust. § 14 ods. 1 zákona o priestupkoch (ako aj z podstaty veci) vyplýva pre uloženie sankcie zákazu činnosti prioritou zakázania činnosti, ktorou bol priestupok spáchaný, ktorá tak má prednosť pred možnosťou zakázať činnosť súvisiacu, ktorú je tak možné použiť. Podľa názoru krajského súdu bolo v danom prípade možné zákaz činnosti žalobcovi účinne uložiť práve takýmto spôsobom keďže uloženie takto formulovanej sankcie zákazu činnosti by žalobcu obmedzilo len na činnosti, ktorou priestupok spáchal a na ktorú v čase rozhodovania o priestupku už bol oprávnený, o čom konajúce správne orgány vedeli (podľa Evidenčnej karty žalobcu z 09.10.2018), ktorá je súčasťou priestupkového spisu a bola podkladom prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia bol žalobca od 14.06.2018 oprávnený na vedenie motorových vozidiel skupiny BE, ktoré oprávňuje žalobcu aj na vedenie jazdnej súpravy podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z..

12. K námietke týkajúcej sa likvidačného charakteru uloženej sankcie zákazu činnosti, ktorá bola aj súčasťou dôvodov odvolania podaného žalobcom proti prvostupňovému rozhodnutiu, krajský súd uviedol, že jednotlivé inštitúty zákona o priestupkoch nie je možné v praxi aplikovať izolovane od ďalších súvisiacich inštitútov zákona, naopak je žiaduci systematický výklad zákona, zohľadňujúci vzájomne naväzujúce ustanovenia zákona. Krajský súd dospel k záveru, že likvidačný charakter sankcie zákazu činnosti je okolnosťou na strane žalobcu, teda na túto námietku bolo potrebné prihliadať ako na osobu páchatela.

13. Podľa názoru krajského súdu z úvah žalovaného k námietke likvidačného charakteru sankcie zákazu činnosti ako aj z jeho postupu (a postupu prvostupňového orgánu), v rámci ktorého si k jej náležitému vyhodnoteniu nezabezpečili v podstate žiadne podklady možno vyvodiť, že žalovaný nedospel k záveru, že s prihliadnutím na osobu páchatela by bolo možné alebo vhodné rozhodnúť o sankčnom postihu žalobcu za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky inak. V prípade, pokiaľ by prvostupňový orgán alebo žalovaný dospeli k záveru, že sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá by mala pre žalobcu likvidačný charakter a súčasne k náprave páchatela postačí samotné prejednanie priestupku prípadne s inou uloženou sankciou (pokuta), mali možnosť od uloženia tejto sankcie upustiť. Vzhľadom k tomu, že k tejto otázke považoval krajský súd skutkový stav za nedostatočne zistený a správny súd nenahrádza orgány verejnej správy, nebolo možné uplatniť postup podľa § 198 ods. 1 písm. a), b) SSP a upustiť od uloženej sankcie zákazu činnosti v rámci tzv. sankčnej moderácie priamo súdom.

14. Krajský súd poukazujúc na možnosť aplikovať na preskúmanú vec základné zásady ukladania trestov, v tomto prípade trestnoprávnu zásadu spravodlivosti, resp. humánnosti a primeranosti trestu dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Zároveň uviedol, že v ďalšom (odvolacom) konaní bude povinnosťou žalovaného rozhodnúť tak, aby v rámci právneho posúdenia veci neopomenul platnú právnu úpravu priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to aj so zohľadnením všeobecnej časti zákona o priestupkoch (najmä § 14 ods. 1, prípadne § 11 ods. 3). V súvislosti s námietkou likvidačného charakteru uloženej sankcie zákazu činnosti krajský súd poukázal na rozhodovacia činnosť súdov, z ktorej vyplýva zákaz ukladania likvidačných sankcií.

2.

15. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný („kasačný sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. V úvode kasačnej sťažnosti žalovaný uviedol, že s právnym posúdením a odôvodnením krajského súdu nesúhlasí. Mal za to, že v ustanovení § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch sú vymedzené sankcie,

ktoré je správny orgán oprávnený, resp. povinný uložiť páchatelovi priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pričom obligatornosť uloženia sankcie, ako aj druh a výška sankcie závisí od skutku, ktorého sa páchatel priestupku dopustil. Žalovaný poukázal na komentár Zákon o priestupkoch Veľký komentár, doc. JUDr. PhDr. Peter Potásch, PhD. a kolektív, ISBN 978-80-8155-061-4, rok 2016 str. 125, podľa ktorého je správny orgán povinný uložiť sankciu (pokutu a zákaz činnosti), pričom výška sankcie (výška pokuty a doba zákazu činnosti) je na uvážení prejednávajúceho správneho orgánu. Povinnosť správneho orgánu uložiť sankciu nastupuje v prípade, ak sa páchatel dopustil priestupku podľa písm. a) až c), kedy je správny orgán povinný uložiť pokutu od 300 € do 1.300 € a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov, alebo priestupku podľa písm. h) tretieho bodu, kedy je správny orgán povinný uložiť pokutu od 500 € do 1.000 € a zákaz činnosti od šiestich mesiacov do troch rokov.

17. Žalovaný namietal nesprávnu úvahu krajského súdu týkajúcu sa aplikácie § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch, podľa ktorého možno od uloženia sankcie v rozhodnutí o priestupku upustiť, ak k náprave páchatela postačí samotné prejednanie priestupku. Žalovaný uviedol, že ide o ustanovenie, ktoré sa nachádza vo všeobecnej časti zákona o priestupkoch, pričom v špeciálnej časti sú opísané jednotlivé skutkové podstaty priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorým je aj priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. c) - vedenie motorového vozidla bez príslušného vodičského oprávnenia. Za uvedený priestupok sa podľa § 22 ods. 2 písm. a) citovaného zákona uloží pokuta od 300 € do 1.300 € a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov. Žalovaný mal na základe lítery zákona, ako aj výkladu kolektívu autorov komentára k zákonu o priestupkoch za to, že sankcie pokuta a zákaz činnosti sa v danom prípade uložiť musia. Pokiaľ krajský súd v predmetnom rozsudku nabáda k záveru, že v danom prípade mal byť použitý postup podľa § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch - upustiť od uloženia sankcie, nie je podľa názoru žalovaného uvedený postup možný v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch, ktorý je podľa názoru žalovaného voči § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch ustanovením špeciálnym. Žalovaný uviedol, že si je vedomý tvrdosti priestupkového zákona a z ľudského hľadiska rozsudok krajského súdu plne chápe, avšak má za to, že krajský súd tým, že pri svojom rozhodovaní uprednostnil všeobecné ustanovenie § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch a nevzal do úvahy špeciálne ustanovenie § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch, nepostupoval v medziach stanovených zákonom. V danom prípade aj zákonodarca § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch vzhľadom na závažnosť naplnenia skutkovej podstaty priestupku rozlíšil nebezpečnosť konania páchatela priestupku pre spoločnosť v tom, že presne určil, kedy sa sankcia uloží a kedy sankciu uložiť možno.

18. Žalovaný nesúhlasil s právnym posúdením a odôvodnením krajského súdu, že žalovaný mal pri rozhodovaní brať do úvahy, že žalobca bol v čase rozhodovania o priestupku oprávnený viesť jazdnú súpravu, nakoľko už bol držiteľom vodičského oprávnenia BE. Mal za to, že pre rozhodnutie vo veci je dôležitý stav v čase spáchania priestupku, čo znamená, že žalobca dňa 06.02.2018 v čase o 17:30 hod. viedol ako vodič jazdnú súpravu zloženú z osobného motorového vozidla zn. Q. S., ev. č. S. XXX I., ktorého najväčšia prípustná celková hmotnosť je 2.190 kg a nákladného špeciálneho prívesu R. - U., ev. č. S. XXX Y., ktorého najväčšia prípustná celková hmotnosť je 2.000 kg s vodičským oprávnením skupiny „B“ bez príslušného harmonizovaného kódu, ktorý k vedeniu uvedenej jazdnej súpravy potreboval, t. j. viedol jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., ktorej najväčšia prípustná celková hmotnosť presahovala 3.500 kg a nepresahovala 4.250 kg. Tvrdenie žalovaného potvrdil aj krajský súd v bode 46. rozsudku. Pretože žalobca nebol v čase porušenia pravidiel cestnej premávky držiteľom uvedeného vodičského oprávnenia nebolo možné predmetné skutočnosti vziať do úvahy. K tvrdeniu krajského súdu, že žalobca nespáchal priestupok vedením motorového vozidla, na vedenie ktorého vodičské oprávnenie mal, žalovaný uviedol, že žalobca viedol jazdnú súpravu zloženú z osobného motorového vozidla a nákladného špeciálneho prívesu, ktorá je z hľadiska pohľadu na bezpečnosť a plynulosť inak vnímaná ako motorové vozidlo.

19. K tvrdeniu krajského súdu, že žalobcovi mohla byť za vedenie jazdnej súpravy uložená sankcia zákazu činnosti len vedenia jazdnej súpravy, vedením ktorej spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky žalovaný uviedol, že zákaz činnosti je sankciou, ktorá má represívny charakter a silný preventívny prvok. Priestupca nielenže pociťuje postih za priestupok v nemožnosti

vykonávať činnosť vedenia motorových vozidiel, ale je to aj nástroj, ktorých by sa osoba mohla dopustiť v budúcnosti pri výkone danej činnosti. Žalovaný mal za to, že uložením sankcie zákazu činnosti týkajúcej sa len vedenia jazdnej súpravy, by nebol splnený úmysel zákonodarcu sprísniť represívny charakter ukladania sankcie pre páchatelov priestupkov, ktoré spadajú do skupiny najprísnejšie postihovaných a svojimi účinkami môžu najviac ohroziť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, a tým aj záujem spoločnosti.

20. Žalovaný ďalej namietal právne posúdenie krajského súdu, že žalovaný nezohľadnil námietku likvidačného charakteru sankcie zákazu činnosti, ktorá je okolnosťou na strane žalobcu. Mal za to, že prvostupňový orgán postupoval v zmysle § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom prihliadal na závažnosť priestupku, na spôsob, následky, mieru zavinenia, pohnútky, osobu páchatela a okolnosti, za ktorých bol priestupok spáchaný. Bral v úvahu subjektívne a objektívne okolnosti, ktoré závažnosť priestupku znižujú alebo zvyšujú. Prvostupňový správny orgán prihliadal na mieru zavinenia obvineného, kde poľahčujúco vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania svoj skutok na ústnom pojednávaní oľutoval. Ďalej prihliadal na spôsob spáchania, že účastník konania ako vodič viedol po ceste II. triedy v obci jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z. s vodičským oprávnením skupiny „B“ bez príslušného harmonizačného kódu z nedbanlivosti. Prihliadol na to, že v čase vedenia tejto jazdnej súpravy sa zaoberal svojou náplňou práce, ktorá je jeho živobytím, taktiež, že jeho konaním nevznikla žiadna škoda na cudzom majetku, alebo zdraví, ako aj na to, že vedením vyššie uvedenej jazdnej súpravy neohrozil plynulosť ani bezpečnosť cestnej premávky. Prvostupňový orgán zohľadnil, že túto jazdnú súpravu viedol krátky čas, a že sa obdobie posledných piatich rokov dopustil deviatich priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Na základe uvedeného uložil žalobcovi sankciu pokutu vo výške 300 €, čo je dolná hranica možnej sadzby za najprísnejšie postihnutelný priestupok a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov, čo je rovnako dolná hranica možnej sadzby za najprísnejšie postihnutelný priestupok. Žalovaný k odvolacej námietke žalobcu o likvidačnom charaktere sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v napadnutom rozhodnutí uviedol, že pri preskúmaní uloženej sankcie zákazu činnosti nemohol zohľadniť odvolacie námietky žalobcu, pretože sankcia bola uložená v najmenej možnej sadzbe. Žalovaný uviedol, že oba orgány verejnej správy brali pri ukladaní sankcie na zreteľ aj osobu páchatela.

21. Žalovaný podotkol, že väčšina sankcií ukladaných páchatelom priestupkov má likvidačné účinky. Účelom zákonodarcom stanovených sankcií za jednotlivé priestupky je v čo najväčšej možnej miere zamedziť páchaniu protiprávných konaní, hlavne pri priestupkoch na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kedy takéto konanie môže mať závažné ba až fatálne následky, či už na osobu páchatela, alebo na iných účastníkov cestnej premávky. Úvahy o neprimeranosti sankcií majú priestor v zákonodarnom procese, nepatria však do prebiehajúceho konania, ktoré je viazané zásadou zákonnosti - platným právom, ktoré nepripúšťa v ust. § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch akúkoľvek odchýlku od rozmedzia stanovených sankcií. Žalovaný mal za to, že rozsudok krajského súdu je porušením princípu právnej istoty, a princípu predvídateľnosti práva vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia predmetnej veci. Právoplatnosťou rozsudku krajského súdu môže dôjsť k tomu, že vodiči, ktorí sú držiteľmi vodičských oprávnení na vedenie motorových vozidiel budú môcť viesť jazdnú súpravu bez príslušného vodičského oprávnenia, pričom aj v týchto prípadoch môže byť sankcia zákazu činnosti vo vedení motorových vozidiel pre nich likvidačná, a to z rôznych dôvodov.

3.

22. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného písomne nevyjadril.

4.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú

sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

24. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 194 ods. 1, 2 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

26. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

27. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

28. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

29. Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu má kasačný súd preukázané, že žalobca sa správnu žalobou vo veciach správneho trestania domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-32-002/2018 zo dňa 31.12.2018, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa o priestupku, ktorým sa žalobca uznal vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že dňa 06.02.2018 v čase o 17:30 hod. viedol ako vodič jazdnú súpravu zloženú z osobného motorového vozidla zn. Q. S., ev. č. S. XXX I. a prívesu nákladného špeciálneho zn. R. U., ev. č. S. XXX Y. po ceste II. triedy č. 532 na ulici M. R. Štefánika v obci Revúca, kde bol pri čerpacej stanici GAS zastavený a kontrolovaný policajtom Okresného dopravného inšpektorátu, odboru poriadkovej a dopravnej polície ORPZ v Revúcej, kde počas kontroly bolo zistené, že viedol jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z. z., ktorej najväčšia prípustná celková hmotnosť presahovala 3.500 kg. a nepresahovala 4.250 kg, pričom takáto jazdná súprava môže byť vedená držiteľom vodičského oprávnenia skupiny B s príslušným harmonizovaným kódom, ktorý možno udeliť, len ak absolvoval osobitný výcvik v autoškole alebo zložil osobitnú skúšku z vedenia motorového vozidla, a teda je zrejmé, že viedol vyššie uvedenú jazdnú súpravu s vodičským oprávnením skupiny B, ale bez príslušného harmonizovaného kódu, ktorý by ho oprávňoval viesť takúto jazdnú súpravu, čím porušil § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z. z. s poukázaním na § 76 ods. 7 citovaného zákona. Podľa § 22 ods. 2 písm. a/ zákona o priestupkoch bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 300 Eur a taktiež sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 12 mesiacov. Žalobca považoval sankciu uloženú orgánom verejnej správy za neprimeranú a navrhol krajskému súdu, aby podľa § 198 ods. 1 písm. b) SSP rozhodol o upustení uloženej sankcie, prípadne aby rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie rozhodnutie.

30. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu je rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 20Sa/3/2019-67 zo dňa 07.05.2019, ktorým krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalovaného sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

5.

31. Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

32. Podľa § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch od uloženia sankcie možno v rozhodnutí o priestupku upustiť, ak k náprave páchatel'a postačí samotné prejednanie priestupku.

33. Podľa § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatel'a, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní.

34. Podľa § 14 ods. 1 zákona o priestupkoch zákaz činnosti možno uložiť len za priestupky uvedené v osobitnej časti tohto zákona alebo v inom zákone a na čas v nich ustanovený, najdlhšie na päť rokov, a ak ide o činnosť, ktorú páchatel' vykonáva v pracovnom alebo v inom obdobnom pomere alebo na ktorú treba povolenie alebo súhlas štátneho orgánu, a ak páchatel' spáchal priestupok touto činnosťou alebo v súvislosti s ňou.

35. Podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto vedie motorové vozidlo bez príslušného vodičského oprávnenia, bez osoby spolujazdca 3ba) alebo počas zadržania vodičského preukazu okrem prípadu, ak vedie motorové vozidlo autoškoly v kurze podľa osobitného predpisu, 3bb) podrobuje sa skúške z odbornej spôsobilosti alebo preskúšaniu odbornej spôsobilosti z vedenia motorového vozidla alebo má v čase zadržania vodičského preukazu povolenú jazdu,

36. Podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) sa uloží pokuta od 300 € do 1.300 € a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov.

37. Podľa § 51 zákona o priestupkoch ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

38. Podľa § 77 zákona o priestupkoch výrok rozhodnutia o priestupku, ktorým je obvinený z priestupku uznaný vinným, musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času spáchania priestupku, vyslovenie viny, druh a výšku sankcie, prípadne rozhodnutie o upustení od uloženia sankcie (§ 11 ods. 3), o započítaní času do času zákazu činnosti (§ 14 ods. 2), o uložení ochranného opatrenia (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 ods. 2) a o trovách konania (§ 79 ods. 1).

39. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

40. Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

41. Podľa § 47 ods. 1 správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

42. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

43. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. vodič nesmie viesť motorové vozidlo bez príslušného vodičského oprávnenia, v čase jeho odobratia alebo počas zadržania vodičského preukazu; to neplatí, ak vedie motorové vozidlo autoškoly v kurze podľa osobitného predpisu, 8a) podrobuje sa skúške z vedenia motorového vozidla, preskúšaniam odbornej spôsobilosti z vedenia motorového vozidla alebo má povolenú jazdu podľa § 70 ods. 4 a § 71 ods. 2.

44. Podľa § 75 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z. do skupiny motorových vozidiel B patria:

a/ motorové vozidlá okrem vozidiel skupiny AM, A1, A2, A a T, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahuje 3.500 kg, a ktoré sú konštruované a určené na prepravu najviac ôsmich osôb okrem vodiča; k motorovému vozidlu tejto skupiny smie byť pripojené prípojné vozidlo s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou nepresahujúcou 750 kg,

b/ motorové vozidlá podľa písmena a) s prípojným vozidlom, ktorého najväčšia prípustná celková hmotnosť presahuje 750 kg za predpokladu, že najväčšia prípustná celková hmotnosť jazdnej súpravy nepresahuje 4.250 kg.

45. Podľa § 76 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z. žiadateľovi o udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny B sa udeľuje vodičské oprávnenie skupiny B. Vodičské oprávnenie skupiny B oprávňuje viesť motorové vozidlá skupiny B, ako aj motorové vozidlá skupiny AM a B1; jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b), ktorej najväčšia prípustná celková hmotnosť presahuje 3.500 kg a nepresahuje 4.250 kg, oprávňuje viesť len vodičské oprávnenie skupiny B s príslušným harmonizovaným kódom, ktoré možno udeliť po absolvovaní osobitného výcviku v autoškole 41a) alebo po zložení osobitnej skúšky z vedenia motorového vozidla. Vodičské oprávnenie skupiny B po dvoch rokoch od jeho udelenia oprávňuje viesť aj motorové vozidlá skupiny A1 s automatickou prevodovkou, a to len na území Slovenskej republiky. Vodičské oprávnenie skupiny B oprávňuje viesť na území Slovenskej republiky aj motorové vozidlá skupiny T, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahuje 3.500 kg a jazdnú súpravu pozostávajúcu z motorového vozidla skupiny T a prípojného vozidla za predpokladu, že najväčšia prípustná celková hmotnosť jazdnej súpravy nepresahuje 3.500 kg.

6.

46. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu bolo posúdenie, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia.

47. Krajský súd poukazujúc na možnosť aplikovať na preskúmanú vec základné zásady ukladania trestov - v tomto prípade zásadu spravodlivosti, resp. humánnosti a primeranosti trestu dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto napadnuté rozhodnutia zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Krajský súd konštatoval, že na ukládanie trestov a sankcií všeobecne platí právnym poriadkom rešpektovaná zásada nulla poena sine lege, vyjadrujúca zásadnú požiadavku na uplatňovanie rozhodovacej právomoci orgánov verejnej moci ukladať tresty a sankcie jedine zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom, v danej veci však dospel k záveru, že uloženie sankcie zákazu činnosti uplatneným spôsobom nezodpovedalo zistenému skutkovému stavu veci a bolo neprimerané okolnostiam prípadu, pretože spôsobilo žalobcovi väčšiu ujmu na jeho subjektívnych právach, než predpokladá zákon.

48. Žalovaný s názorom krajského súdu nesúhlasil, pričom poukázal na ust. § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch, v ktorom sú vymedzené sankcie, ktoré je orgán verejnej správy oprávnený, resp. povinný uložiť páchatelovi priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pričom obligatornosť

uloženia sankcie, ako aj druh a výška sankcie závisí od skutku, ktorého sa páchatel' priestupku dopustil.

49. Kasačný súd v tejto súvislosti uvádza, že princíp subsidiarity trestného postihu vo verejnom práve vyjadruje požiadavku obmedziť trestanie (sankcionovanie) na prípady, keď je to odôvodnené závažnosťou a spoločenskou škodlivosťou protispoločenského správania. Je špecifickým premietnutím princípu proporcionality, ktorý vyžaduje, aby obmedzenie základných práv jednotlivcov v dôsledku sankcií bolo primerané a súladné s účelom trestania v právnom štáte. Jednou zo zásad ukladania trestov podľa trestného zákona je zásada úmernosti sankcie spáchanému trestnému činu. Vyhodnotenie stupňa spoločenskej škodlivosti správneho deliktu v konkrétnom prípade sa premieta v rozhodnutí o druhu a rozsahu sankcie, ktorú vykonávateľ verejnej správy ukladá páchatel'ovi. Pri výbere druhu trestu sa uplatňuje princíp nulla poena sine lege. Primeranosť uloženej sankcie sa nepremieta len v druhu sankcie, ktorú správny orgán uložil, ale aj v jej výmere. Výmera sankcie (výška pokuty, dĺžka zákazu činnosti atď.) sa určuje na základe kritérií ustanovených zákonmi. Ak tak ustanovuje zákon v rámci výchovnej funkcie administratívnej zodpovednosti má správny orgán právomoc rozhodnúť o upustení od uloženia sankcie.

50. V súvislosti s námietkou žalovaného, týkajúcou sa ukladania sankcií podľa § 22 ods. 2 zákona o priestupkoch kasačný súd uvádza, že zákonodarca vyslovene ustanovil, že za priestupky podľa § 22 ods. 1 písm. a) až c) zákona o priestupkoch sa uloží (súčasne) pokuta a zákaz činnosti. Za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch zákonodarca neumožnil orgánu verejnej správy možnosť výberu (alternatívy) jednej z viacerých sankcií, ale za priestupky, ktoré zahrnul v ustanovení § 22 ods. 1 písm. a) až c) zákona o priestupkoch ako priestupky s vysokou spoločenskou nebezpečnosťou ustanovil povinnosť uložiť sankciu vo forme pokuty (od 300 € do 1.300 €) a súčasne sankciu zákazu činnosti (od jedného do piatich rokov). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje i na svoje skoršie rozhodnutia sp. zn. 1Sžd/15/2011 zo dňa 17.07.2011, sp. zn. 3Sžo/84/2015 zo dňa 22.02.2017.

51. Krajský súd v odôvodnení krajského súdu konštatoval, že napadnutým rozhodnutím bola žalobcovi uložená sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všeobecne, pričom však niet pochyb o tom, že žalobca nespáchal priestupok vedením motorového vozidla (na vedenie motorového vozidla vodičské oprávnenie mal), ale vedením jazdnej súpravy podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., pozostávajúcej síce z motorového vozidla, ale aj z nákladného špeciálneho prívesu, na vedenie ktorej jazdnej súpravy sa vyžadovalo ďalšie vodičské oprávnenie. Krajský súd s poukazom na zásadu proporcionality dospel k záveru, že žalobcovi mohla byť za vedenie jazdnej súpravy bez príslušného vodičského oprávnenia spolu so sankciou pokuty uložená iba sankcia zákazu činnosti viesť jazdnú súpravu podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z., neoprávneným vedením ktorej spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

52. S uvedeným názorom krajského súdu sa kasačný súd nestotožnil, pretože zákon o priestupkoch neupravuje možnosť uloženia sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlo len určitej skupiny. Zákon o priestupkoch v § 14 ods. 1 ustanovuje všeobecne, že zákaz činnosti možno uložiť len za priestupky uvedené v osobitnej časti tohto zákona alebo v inom zákone a na čas v nich ustanovený, najdlhšie na päť rokov, ak ide o činnosť, ktorú páchatel' vykonáva v pracovnom alebo v inom obdobnom pomere alebo na ktorú treba povolenie alebo súhlas štátneho orgánu, a ak páchatel' spáchal priestupok touto činnosťou alebo v súvislosti s ňou, pričom v odseku 4 § 14 hovorí o upustení zvyšku zákazu činnosti viesť motorové vozidlo. Kasačný súd v danej veci dospel k záveru, že žalobca spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch vedením motorového vozidla zn. Q. S., ku ktorému pripojil nemotorové prípojné vozidlo zn. R. U., čím vytvoril jazdnú súpravu, vzhľadom na hmotnosť ktorej bolo potrebné vydanie vodičského oprávnenia skupiny B s harmonizovaným kódom 96.

53. Sankcia zákazu činnosti má najmä preventívny charakter a jej účelom je zabrániť možnému opakovaniu páchania priestupku. Kasačný súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že uložením sankcie zákazu činnosti týkajúceho sa len vedenia jazdnej súpravy, by nebol splnený úmysel zákonodarcu

sprísníť represívny charakter ukladania sankcií pre páchatel'ov priestupkov, ktoré spadajú do skupiny najprísnejšie postihovaných a svojimi účinkami môžu najviac ohroziť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, a tým aj záujem spoločnosti.

54. Žalovaný nesúhlasil so záverom krajského súdu, že v napadnutom rozhodnutí nezohľadnil námietku likvidačného charakteru sankcie zákazu činnosti, ktorá je okolnosťou na strane páchatel'a, pretože oba orgány verejnej správy brali pri ukladaní sankcie na zreteľ aj osobu páchatel'a a uložili mu sankcie na dolnej hranici za najprísnejšie postihnutelný priestupok. Vzhľadom na uvedené pri preskúmaní uloženej sankcie zákazu činnosti už nemohol zohľadniť odvolacie námietky žalobcu, pretože sankcia bola uložená v najmenej možnej sadzbe.

55. Krajský súd vyslovil názor, že orgány verejnej správy si k náležitému vybaveniu námietky likvidačného charakteru sankcie zákazu činnosti nezabezpečili v podstate žiadne podklady, preto žalovaný nedospel k záveru, že s prihliadnutím na osobu páchatel'a by bolo možné alebo vhodné rozhodnúť o sankčnom postihu žalobcu za priestupok inak. Ak by dospeli k záveru, že sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá by mala pre žalobcu likvidačný charakter a súčasne k náprave páchatel'a postačí samotné prejednanie priestupku prípadne s inou uloženou sankciou (pokuta), mali možnosť od uloženia tejto sankcie upustiť. Vzhľadom k tomu, že k tejto otázke považoval krajský súd skutkový stav za nedostatočne zistený nemohol uplatniť postup podľa § 198 ods. 1 písm. a), b) SSP a upustiť od uloženej sankcie zákazu činnosti v rámci tzv. sankčnej moderácie priamo súdom.

56. Uvedený záver krajského súdu považuje kasačný súd za nesprávny.

57. Podľa § 198 ods. 1 SSP, správny súd môže na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania na návrh žalobcu rozsudkom:

- a) zmeniť druh alebo výšku sankcie, aj keď orgán verejnej správy pri jej uložení nevybočil zo zákonného rámca správnej úvahy, ak táto sankcia je neprimeraná povahe skutku alebo by mala pre žalobcu likvidačný charakter,
- b) upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci.

58. Podľa § 198 ods. 2 SSP, správny súd môže podľa odseku 1 rozhodnúť len tak, ako mohol podľa osobitného predpisu rozhodnúť orgán verejnej správy.

59. Zo žaloby pôvodne doručenej Okresnému súdu Revúca dňa 05.02.2019 má kasačný súd preukázané, že žalobným návrhom sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol tak, že v zmysle § 198 ods. 1 písm. b) SSP upúšťa od uloženia sankcie uloženej rozhodnutím žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-32-002/20018 zo dňa 31.12.2018, prípadne aby zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedené konštatoval i krajský súd v bode 7. odôvodnenia rozsudku: „... Ďalej poukázal na to, že podľa § 198 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku, správny súd môže na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania na návrh žalobcu rozsudkom upustiť od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania môže dosiahnuť aj samotným prejednaním veci. Podľa jeho názoru je zrejmé, že k náprave páchatel'a došlo a účel správneho trestania bol dosiahnutý ešte pred tým, ako bolo právoplatne ukončené konanie o priestupku. Bezodkladne po tom, ako zistil, je zrejmé, nie je postačujúce pre jazdnú súpravu ktorú viedol, prihlásil sa na odborný výcvik v autoškole na vodičské oprávnenie skupiny BE a toto, že k náprave páchatel'a došlo a účel správneho trestania bol dosiahnutý ešte pred tým, ako bolo právoplatne ukončené konanie o priestupku. Bezodkladne po tom, ako zistil, že jeho vodičské oprávnenie vodičské oprávnenie aj získal. To znamená, že obdobné konanie sa už v budúcnosti nebude opakovať, a teda účel správneho trestania bol dosiahnutý“. Zároveň v závere bodu 50. odôvodnenia rozsudku krajský súd uviedol: „V danom prípade, bolo možné zákaz činnosti žalobcovi účinne uložiť práve takýmto spôsobom nakoľko uloženie takto formulovanej sankcie zákazu činnosti by žalobcu obmedzilo len na činnosti, ktorou priestupok spáchal a na ktorú v čase rozhodovania o priestupku už bol oprávnený (resp. už v čase prvého rozhodovania o priestupku, kedy žalobca nebol držiteľom takého oprávnenia, ale prejavil snahu ho získať by malo takýto potenciál), o čom konajúce správne orgány vedeli (podľa

Evidenčnej karty žalobcu z 09.10.2018, ktorá je súčasťou priestupkového spisu a bola podkladom prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia bol žalobca od 14.06.2018 oprávnený na vedenie motorových vozidiel skupiny BE, ktoré oprávňuje žalobcu aj na vedenie jazdnej súpravy podľa § 75 ods. 7 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z.).“

60. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že Správny súdny poriadok v rámci sankčnej moderácie správnym súdom pripúšťa možnosť upustenia od uloženia sankcie, ak účel správneho trestania možno dosiahnuť aj samotným prejednaním veci (§ 198 ods. 1 písm. b/). Upustenie od potrestania je prostriedkom výchovného charakteru, pri ktorom sa okrem závažnosti deliktu berú do úvahy aj spôsobené následky, priznanie páchatela, oľutovanie svojho konania, ako i prípadná účinná snaha po náprave spôsobenej ujmy alebo škody. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.12.2011, sp. zn. I. ÚS 468/2011-9, z ktorého cituje: „Najvyšší súd už v minulosti skonštatoval, že plná jurisdikcia umožňuje správne mu súdu priamo ukladať aj sankcie, ktoré neboli pôvodne uložené rozhodnutím správneho orgánu, a preto za použitia logického výkladu (argumentum a maiori ad minus) môže súd zmiernovať uložené sankcie až na úroveň upustenia od potrestania (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Sž 36/2006). Aj podľa ústavného súdu je ústavne konformné a zároveň rešpektujúce účel plnej jurisdikcie správneho súdu v intenciách čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ak správny súd reformačným výrokom zmierni sankciu uloženú pôvodne správnym orgánom. O zmiernení sankcie pritom možno uvažovať jednak v rovine (i) uloženia totožného druhu sankcie v miernejšej výmere, ale aj v rovine (ii) uloženia iného druhu sankcie, ktorý je čo sa týka dôsledkov zjavne miernejší ako pôvodne uložený druh sankcie, či v rovine absolútnej (iii) teda v upustení od potrestania“.

61. Na základe zisteného skutkového stavu kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd nerozhodol správne pokiaľ zrušil rozhodnutie žalovaného za účelom doplnenia podkladov potrebných na vyhodnotenie námietky likvidačného charakteru sankcie zákazu činnosti a na nové rozhodnutie v odvolacom konaní. Kasačný súd preto nemohol postupovať inak, ako pristúpiť k zrušeniu napadnutého rozsudku krajského súdu v zmysle § 462 ods. 1 SSP a k vráteniu veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

62. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní opakovane vec posúdiť, prihliadnuť na poľahčujúce okolnosti prípadu (napr. na skutočnosť, že žalobca disponoval vodičským oprávnením skupiny BE už v čase prejednanja priestupku, žalobca svoje konanie oľutoval, konaním žalobcu nevznikla žiadna škoda na cudzom majetku, alebo zdraví, vedením jazdnej súpravy neohrozil plynulosť ani bezpečnosť cestnej premávky, atď. Následne zväží možnosť využiť moderačné právo a rozhodnúť o upustení od uloženia sankcie zákazu činnosti viest' motorové vozidlá, keďže žalobca už v priebehu konania zložil chýbajúcu skúšku a je držiteľom oprávnenia skupiny BE. Prihliadne aj na skutočnosť, akú prácu žalobca aktuálne vykonáva a či vedenie predmetného druhu jazdnej súpravy je nevyhnutné pri realizácii pracovnej činnosti žalobcu.

7.

63. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

64. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.